

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a "Képes Világlap"-pal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Dicsőséges hét

volt az elmúlt; fényes és hadieseményekben gazdag. Akármerre tekintünk, — északra, keletre, délre és nyugatra, — folyt a harc mindenfelé, folyt egyforma lelkesedéssel, honfiúi bátorsággal és magyaros kitartással. Ez a lelkesedés, ez a bátorság és ez a magyaros kitartás négyfelé aratott egyszerre diadalt, négyfelől hozta egyszerre a táviró a hírt, mely mámorba ejtett mindnyájunkat és amelynek halatára térdreestünk, hálát adni a Mindenhatónak, a magyarok Istenének, aki népünket pártfogásába vette és vezeti diadalról-diadalra az örök halhatatlanságba.

Babérkoszoruzottan mennek előre a magyar seregek. Átestek már a tűzkeresztségen, a tegnap még ujonc katoná ma már hős, minden egyes vezér, ma már egy diadalmas hadvezér. Akárhova teszi lábát a magyar sereg, menekül előle az ellen, a hazaszeretettől lángoló magyar előtt nem bir megállni a hitvány, hitszegő és hazug fejedelmek gyáva népe.

Nagy idöket élünk. Ez a világháború, mely most indult meg, egy új korszak kezdetét jelenti. Egy új korszakét, melyen régi népek fognak letűnni és új népek fognak keletkezni. Le fog tűnni a zsarnokság, eltűnik a hitszegés, — teljes valóságában, fényben, dicsőségben fog tündökölni az igazság, a szabadság.

Erre a nagy átalakulásra megérett már nagyon a világ. Elbizakodott, véres kezű fejedelmek ijesztgették a föld népeit, akiknek egyik kezében kancsuka, a másik kezében pedig orgyilok volt. Aki nem hódolt meg előttük, aki nem engedelmeskedett csábító szavuknak, azt leszurták, aki pedig engedett, azt rabigába hajtották, mint a barmot.

Rettegott már tőlük a világ. Egy hangos szót alig lehetett előttük kiejteni, mindjárt a kardjukat rázták. Oly félelmetes színben tüntették fel magukat, hogy a néphit legyőzhetetleneknek, megsebesíthetetleneknek tartotta őket. Nem akadt nép, mely a muszka medvével, vagy a rideg angollal kimert volna kezdeni. Elég volt nevüket kiejteni, hogy a hideg kirázzon bennünket. A muszka és az angol hatalmat szinte tulviláginak képzelte mindenki, az angol hajórajt oly nagynak, oly kitűnőnek

és kiválónak láttuk, tudtuk, hogy ha már az angol nevet hallottuk, már leterdeltünk és imádkoztunk buzgón, hogy a jó Isten szabadítson meg tőle. Az orosz kozák sem volt kisebb, mint az angol. Uborkát és embert eszik. Ha a kis gyerek nem akart aludni, a muszkával, de különösen a kozákkal ijesztgették.

Valami hüvkör vette körül e két népet. És miért? Azért, mert nem ismertük őket. Azt hittük, hogy mind arany az, ami fénylik. Ha ismertük volna, láttuk volna, hogy hitvány, gyáva nép, kiknek csak a szája jár. Hanggal egy ideig lehet győzni, de sokáig nem. Mihelyt megismertük a muszkát és az angolt, lehullott róluk a lepel és itt állanak most előttünk, hogy leszámoljunk velük és megfizessünk nekik azokért a keserőségekért, melyeket nekünk okoztak. Most látjuk csak, hogy csak azért kiabáltak, azért rázták, csörtették a kardjukat, hogy minél nagyobbak, hatalmasabbnak látszanak, és hogy mi tőlük megijedjünk.

De nem ijedtünk meg. Űtött a leszámolás órája.

A német és a magyar megunta az örökös kardcsörtetést és ráütött kardjára. Jöjj hát muszka, jöjj angol, nézzük meg, mi lakozik benned. Félelmesnek mond az egész világ, mi azonban nem féltünk tőled.

Megindult a harc. A nagyszájú muszka fut a német és magyar előtt, a nagyhirű kozáknak eddig csak a hátát látjuk. Seregeink Muszkaországba behatoltak és a szöszegő cár menekül a németek elől Moszkvába. A híres angol hajóhad nincs sehöl, egy német kis cirkáló hajó tele rakja aknákkal az angol partokat.

Dicsőséges hét volt az elmúlt. A német és magyar seregek győztek mindenfelé. Fut a muszka, a francia; az angol pedig támadni nem mer. Sabác vára ismét magyar lett és vele együtt Szerbia északi része. Páris és Pétervár pedig remeg, mert érzi, látja, hogy közeleg a végítélet napja.

Magyarok Istene, ki uralkodol a népek milliói felett, áldd meg fegyverünket, segíts meg bennünket, hogy karunk erős legyen megküzdeni hazánk ellenségeivel. A magyar föld fia mind elmentek, északon, délen, keleten és nyugaton harcolnak, Szerbia földjén, francia és belga határon fut az ellenség, az orosz rónán vágat a huszár.

A Te segítségével ment eddig népünk diadalról-diadalra ezer éven át és most az utolsó pillanatban ne vedd le róla áldó kezedet, mutass neki utat a dicsőségbe, mutasd meg neki az utat a győzelemre, óh magyarok Istene! Hiszen:

Balsors, akit régen tép,
Hoz rá vig esztendőit;
Megtűnhötte már e nép
A multat s jövőndöt.

A magyar nagy és hatalmas lesz ismét, mert a magyarok Istene óvja, védi és segíti diadalra az ő népet.

Községi közgyűlés.

Kunszentmárton község képviselőtestülete 1914. augusztus hó 17. napján, hétfőn délelőtt 10 órakor rendes közgyűlést tartott.

A közgyűlés iránt nem volt semmi érdeklődés, ami nem is csoda. A magyar seregek négy felé harcolnak, fiaink ott vannak a csatában és mi inkább a harctérről várjuk a híreket arról, hogy mi van fiainkkal, a hős kunokkal. Ilyenkor nem szeret a magyar mással foglalkozni, szíve-lelke ott van a harcosokkal, akikért imádkozik és akikért remeg — nem érdeklí ilyenkor sem magán-, sem pedig a közügy. Pedig a képviselők közül csak hárman vonultak be eddig a harctérre, az itthonmaradottak otthon ülnek házaikban, olvassák mohón a híreket, melyek bizony nagyon gyéren jönnek.

A község háza segélykérőkkel van tele. Az egész előljáróság nem csinál mást, mint a bevonultak családtagjainak ossza ki a segélyeket. Ezek bizony akadnak bőven. Már most rengeteg a szegény ember Kunszentmártonban. Mi lesz velünk a télen? Alig volt valamieske termés az idén, amiből eladni mitsem lehet, a pénz pedig fogy.

Ezekekről folyt a gyűlés előtt és gyűlés után a szóbeszéd. Majd csak megsegít bennünket a Mindenható, — mondják a képviselők, — megvirrad még a magyarnak is. Ha rossz termés volt az idén, majd jót ad az Ur a jövő évben, csak nem kell zugolód-nunk. Megélünk úgy, ahogy tudunk, csak a jó Isten segítse meg a magyar fegyvereket, hogy győzelmet arassanak, hogy leverjék hazánk ádáz, gaz ellenségeit.

A közgyűlés lefolyása a következő volt.

A költségvetés.

Kunszentmárton község költségvetését ismertette teljes részletességgel Fazekas András főjegyző előadó. A költségvetésben nincs semmi új dolog. A pótdó nem emelkedik, marad a régi 86 százalék. Ez annak tudható

be, hogy az idén a harmadik osztályu adó emelkedett, így az emelkedésből a kiadási többlet fedezhető.

A költségvetést a képviselőtestület úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Villamos világítás költsége.

Fazekas Imre és társai kérvényt adtak be a képviselőtestülethez, melyben azt kérik, hogy a villamos világításra felvett 6100 koronát ne vessék ki pótdóba, hanem csupán a háztulajdonosokat és harmadosztályu adófizetőket terheljék meg vele, mert a villamos világítás előnyeit csak a községi és nem a tanyai lakosok élvezik.

A képviselőtestület elutasította Fazekas Imre és társai indítványát. Ha egy község minden lakossága élvezze az előnyeit, akár tanyai legyen az illető, akár városi. A villamos világítás kiépítése úgy a tanyai, mint a városi lakosságnak érdeke, hiszen nincs olyan ember, ki állandóan a tanyán lakna és ne fordulna meg gyakran a városban, ahová szállítja minden terményét. Köztudomásu, hogy gazdáink éjjel szállítják be a gabonát Kunszentmártonba, amikor a tanyán már elült a munka.

A villamos világítás költsége különben oly csekély, hogy nem érdemes azon veszekedni: ki viselje, ki ne? Fő az, hogy meglegyen. Gazdáink ne panaszkodjanak folyton, hogy minden adót a földbirtokos visel, mert ez nem áll. A földadó az elmúlt évben is csökkent, a harmadik osztályu adó pedig emelkedik folyton. A nagyobb teher tehát nem a földbirtokon, hanem a harmadik osztályu adózókon van. E mellett bizonyít az, hogy a községi virilisek nagyjából nem földbirtokos, hanem harmadik osztályu adózó és háztulajdonos.

Polgári iskola segélye.

A polgári iskola bizottsága kérelmezte a képviselőtestülettől, hogy az eddigi 2000 korona segélyt az 1915. évre is folyósítsa a polgári iskolának.

A képviselőtestület elhatározta, hogy a polgári iskola részére a 2000 korona segélyt az 1915. évre is megadja.

Pénztárvizsgáló tagok.

Minthogy a pénztárvizsgáló tagok megbízása 1914 július elejével megszűnt, a képviselőtestület a pénztárvizsgáló bizottságba 3 évre Kádár József, Dósa István és Habranyi Béla képviselőket választotta meg.

Építési bizottság.

A képviselőtestület az építési bizottságba a következő 3 évre Gácsi L. István, Szilárdfy Jakab, Mátray Lajos és Józsa Károly képviselőket választotta meg.

Kisebb ügyek.

Az augusztus havi pénztárvizsgáló jegyzőkönyv tudomásul vétetett.

A munkásbiztosítónak, a község háza alkalmazottjainak biztosításáért, végkielégítésül 100 koronát ajánlott fel a képviselőtestület.

Rédei Juliannát és gyermekét idevaló illetőségének nem ismeri el a képviselőtestület, ellenben Nagy Joachimné Tóth Lidiát kunszentmártoni illetőségének elismeri.

A közgyűlés 11 óra után ért véget.

Katonanap.

Ősz királyunk 84-ik születésnapját nagy ünnepély keretében ülte meg Kunszentmárton közönsége.

Kunszentmárton fellobogózott utcáit már jókor reggel ellepte a nép és mindenki igyekezett a templomba, hogy egy-egy forró imát küldjön az Egek Urához, kérve, hogy dicsőségben megöregedett, de még fiatal hévvel gondolkozó királyunkat sokáig éltesse népének örömére.

Délelőtt 9 órakor volt a nagymise, melyet Timon Zsigmond esperes-plebános fényes papi segédlettel celebrált.

A misén résztvettek: az előljáróság, a kir. járásbíró, kir. adóhivatal, az ügyvédi kar, az állami iskola tantestülete, a polgári iskola tantestülete, a Kunszentmártoni Ujság szerkesztősége, a m. kir. csendőrség, a m. kir. pénzügyőrség stb.

A nagymise után a közönség ünnepélyt tartott a község háza tanácstermében. A szakadó esőben tömörült a nép s több százra menő férfi, nő és gyermek gyűlt össze, kik részint a tanácsteremben, részint pedig a község háza folyosóin helyezkedtek el.

Fél 11 órakor kezdődött az ünnepély, az ugynevezett katonanap. Az összejött ünneplő közönség elenekelte a Hymnust, megható volt látni, amint a felnőttek és gyermekek lelkesen énekeltek az isteni dalt, mindenki arcán ott lángolt a lelkesedés tüze.

Az elhangzott ének után Timon Zsigmond esperes-plebános tartotta az ünnepi beszédet. Magas szárnyalásu beszédével magával ragadta a hallgatóságot, majd könnyeket csalt ki a szemekből, majd pedig lelkesedést öntött mindenki szívébe. Beszédében méltatta öreg királyunk hosszú dicsőségteljes uralkodását, fejtegette a háborút, annak célját. Tűzzel, hévvel tele beszéde lelkesedést öntött mindenkibe s gyűlöletet szított az ellenség iránt. Rátért a katonanap jelentőségére, céljaira. Fel-szólította Kunszentmárton közönségét az adakozásra. A háboruba bevonult katonák itthonmaradt családjai segélyezésének nemes intézményeiről beszélt s úgy mond, ne menjen senki a felállított gyűjtő-asztal mellett közönséges érzelmekkel s ne közönséges asztalnak tartsák azt, hanem szent oltárnak s mindenki tehetsége szerint rójja le obulusait.

A haza és a király éltetésével fejezte be beszédét.

Leirhatatlan lelkesedéssel fogadták Timon Zsigmond esperes-plebános beszédét.

A hallgatóság elénekelte a szózatot, amely után ünnepi hangulatban szétoszlott a közönség.

Örökké emlékezetes lesz Kunszentmárton közönségének az 1914. év augusztus 18-ika.

A katonanap 122 korona 30 fillért jövedelmezett a bevonult katonák családtagjainak.

Jóléti bizottság.

Folyó hó 19-én, délután 4 órakor, rendes gyűlést tartott a jóléti bizottság. A gyűlésen Baranyi Ödön elnökölt. A gyűlés tárgya az volt, hogy a kiküldött bizottsági tagok beszámoltak a reájuk bizott azon feladattal, miszerint a segélyre jelentkezett családoknál a szükség, a nélkülözés, a szegénység fennáll-e, vagy nem. A bizottsági tagok lelkiismeretesen jártak el az ügyben. A jelentkezettek, egypár család kivételével, tényleg reá vannak szorulva a segítségre, akiket Fazekas András főjegyző-előadó már fel is terjesztett a segélyre.

Az egyes bizottsági tagok beszámoltak a nekik kiadott gyűjtő-ívek eredményeivel.

Baranyi Ödön elnök ur is, aki volt szives magára vállalni egy gyűjtő-ívet, tudniillik, hogy a Mátyás király-utcában elfogja végezni a gyűjtést, jelentette, hogy 185 kor. 65 fillér lett az eredmény.

Hogy milyen szép és nemes volt ez Baranyi Ödöntől, azt legjobban bizonyítja, hogy a gyűlés befejeztével a jelen voltak ünnepelték az elnöküket, aki kitartásra és lelkiismeretes munkára kérte a bizottsági tagokat.

Elismeréssel kell adóznunk a bizottsági tagoknak, akik fáradtságot nem ismerve a legnagyobb lelkiismerettel végezték és végzik hivatásukat. Vannak olyanok is, akik annyira szívére vették feladatukat, hogy a szegény családok részére külön gyámolító irodákat is állítottak fel. Eddig ilyenről csak egyet tudunk a Kossuth Lajos-utca 303. sz. alatt.

A gyűjtő-ívek eredménye a következő:

Baranyi Ödön gyűjtése 1914. augusztus 17. és 18-án Kunszentmártonban, a Mátyáskirály utcában: Baranyi Ödön 20 korona, S. Kiss József 2 korona, dr. Talányi Ottó 2 korona, N. N. 2 korona, Róth Izsó 2 kor., Kálmán Géza 2 korona, Kohn János 2 kor., özv. Bencsik Istvánné 2 korona, Huber Béláné 1 korona, Dióssi János 1 kor., Bacher Jánosné 1 korona, özv. Retarne 1 korona, Kiss Istvánné 2 korona, Kuruc József 2 kor., Balla József 1 korona, Doba Imre 2 korona, Oroszlán József 1 korona, Horváth Jánosné 1 korona, özv. Balga Andrásné 2 korona, ör. Kiss M. Lukács 2 korona, Vértes Emil 10 korona, Habranyi András 2 korona, Kiss M. István 2 korona, özv. M. Kovács Jánosné 2 korona, Telek Piroska 1 korona, Doba Menyhért 30 fillér, Ágocs Mihály 30 fillér, özv. Kiss Antalné 20 korona, ifj. Gergulics Péter 1 korona, Cseuz Antal 10 korona, Kiss F. Péter 10 korona, Keresztény Fogvasztási Szövetkezet 1 korona, özv. Balga Flóriánné 2 korona, Schiffer Henrik 3 korona, özv. Tóth Istvánné 20 korona, Szabó András 10 korona, Szabó I. András 20 korona, Baranyi Ödön 20 korona, összesen 185 korona 60 fillér.

E gyűjtő-ívne! érdemes megemlíteni, hogy mikor Baranyi Ödön ur gyűjteni ment, megtudta két kis inasgyerek, odamentek érdeklődni és félve mondták, hogy: „Nagyságos ur kérem, mi is szeretnénk adakozni“ és a két gyerek a legnagyobb örömmel, boldogságtól telve adták át 30—30 fillérjeiket. Ezek utolsójukat, egész vagyonukat adták a nemes célra. Tanulhatnának tőlük sokan Kunszentmártonban, akik nagy számmal vannak, nagy vagyonnal és egy fillért nem áldoznak arra a célra, amely cél nagysze-

rülege még a kis gondolkozni alig tudó inasgyereket is meghatja.

Huber Béla és Radics József gyűjtő-ive: özv. B. Nagy Györgyné 10 korona, Kovács László 2 korona, Gál János 2 kor., Balla Antal 2 korona, Kocsis Ignác 1 korona, Földi István 2 korona, Kakuk József 1 kor. 20 fillér, Kovács István 1 korona, Meleg Molnár Ferenc 1 korona, D. Tigyi Jánosné 6 korona, özv. Szilák Antalné 1 kor., Tóth Bálint 1 korona, Szabó Mihályné 40 fillér, Hegedüs Ignác 1 korona, Kovács Ferenc 1 korona, Sáriai Szabó Albert 4 korona, Józsa I. Józsefné 2 korona, Tittel Károly 2 korona, Doba Demeter 2 korona, Kovács István 2 korona, Kiss Károly 2 korona, Hürkec István 2 korona, özv. Cs. Molnár Mihályné 1 korona, özv. Kovács Istvánné 1 korona, özv. Szabados Ferencné 2 korona, Zsárta Mihály 1 korona, Német István 1 korona.

Dezső Mór gyűjtő-ive: Pozderka Testvérek 20 korona, Ferenci János 2 korona, Klein Testvérek 2 korona, Kiss József 2 kor., Fazekas Alajos 2 korona, Szilárdy István 3 korona. A Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság küldött az előljárásságnak 100 koronát.

A nemes szívű adakozóknak ezután mond köszönetet a jóléti bizottság.

Polgárórség.

Már több számban irtunk a polgárórségről, de még nem volt alkalmunk annak intézményeiről egész teljében beszámolni olvasóinknak. Annak idején megírtuk, hogy Baranyi Ödön nagybirtokos a községi előljárássággal kapcsolatban felhívta a polgárságot, hogy egy létesítendő polgárórség intézményébe lépjenek be. A polgárórség feladata többféle, egy része a rendre ügyel fel, védi a lakosságot, annak vagyonára őrködik, szóval rendőri teendőket végez. Egy másik rész pedig, a tulajdonképeni polgárórség óvja az egész község belbékéjét, felvigyáz az egész községre.

A felhívásra mintegy 70-en jelentkeztek, többnyire iparosok és tisztviselő emberek, míg a gazdaközönségből csupán egy ember nevét olvastuk az iven. A rendőri szolgálatra a 70 tag közül 28 vállalkozott iparos és intelligens fiatal emberek, akik már megkezdtek működésüket.

A polgárórség rendőri osztálya Gaál József rendőrbiztos vezetése alatt áll. Esténként 8 órától 12 óráig cirkálnak a községben, éber figyelemmel vizsgálják meg mindent. Dicséretként hozzuk fel, hogy mióta ez a kicsi, de lelkes csapat fungál, azóta Kunszentmárton utcáin nem lehet már látni csavargó legények csoportjait.

A polgárórség másik része még nem lépett szolgálatba, várni kell, míg többen jelentkeznek s ez idő szerint még nincs is rá szükség.

Amint említettük is, a gazdaközönség köréből nem jelentkezik senki. Ha megmondjuk, hogy az a polgárórség tulajdonképen kire vigyáz, kinek a vagyonára őrködik? ugy-e, mindannyian rájövünk, hogy legnagyobb részétől nincs mit ellopni, azoknak a vagyonára nem kellene ügyelni, hanem igenis kell a gazdakéra, akik nagy értéket tartanak az udvarban a szabad ég alatt.

Reméljük, hogy ők is jelentkezni fognak, hogy mielőbb megalakítsuk a teljes számú polgárórséget.

Veres-kereszt.

Kunszentmártonban eddig az országos Veres-kereszt egyletnek nem volt fiókjá. Most, hogy a háboru kiütött, Kunszentmárton vezetősége belátta, hogy a Veres-kereszt egylet fiókját Kunszentmártonban is meg kell alakítani, amely egyletnek a célja a legnemesebb, a megsebesült katonák ápolása és gondozása. A fiókegylet ma délután 4 órakor alakul meg a községháza tanácstermében. Ezután is felhívjuk Kunszentmárton nemes szívű hölgyeit, hogy a fiókegylet megalakulásán jelenjenek meg és lépjenek be az egyletbe.

Tagok három félék: alapítók, rendes és pártoló tagok. Tagsági díj oly csekély, hogy azt a legszegényebb asszony is megfizetheti.

HIREK

Kunszentmárton, 1914. augusztus 23.

SZABÁCS VÁRA

a mienk újra. Régi dicsőségünk támadt fel e vár elfoglalásával. Hollós Mátyás foglalta el azt először a töröktől és az 1914. évben ismét magyar király foglalja azt vissza a szerbtől.

Az események ismétlődnek. Sabac várának az volt a végzete, hogy magyar legyen ismét. Szuronyt szegezve rohanta meg a magyarsereg a várat és fél napi ostrom után kivonult onnan a szerb, hogy az eddig bitorolt Sabacot jogos tulajdonosának, a magyarnak, visszaadja.

Menekül, fut a szerb a magyar előtt. Seregünk két helyen törtek be Szerbiába. Mindent visszavonulnak a szerbek, nem mernek nagy csapatba kezdeni, mert tudják, hogy azzal Szerbia napja lealdozott. Érzik, látják, hogy ültözött számukra az utolsó óra, de látják azt is, hogy napjaik megvannak számlálva.

Míg délen a szerb, északon és keleten pedig a muszka fut a magyar előtt. Diadalt diadalra arat a magyar a muszkan, a kozákok kergeti a huszár. Vitéz huszáraink verik a híres kozákokat, kiknek rémihírét költötte a világ. Most látjuk, hogy csak a huszár a világ első katonája, nem fél a szerbtől, franciától, de még a muszkatól sem.

Nyugaton a franciát püföli a német. Hajtja maga előtt a franciát és közeledik Paris felé. Alnokságáért kikap most a francia, megtanítja a német, hogy mi a becsület. A XX-ik században a zsarnokságot védeni egy köztársaságnak igazán züllött állapotra vall és egy ilyen ország megérdemli, hogy eltöröljék a föld színéről, mert az nem érdemli meg a szabadságot, hanem csak a szolgaságot.

Anglia tehetetlen. Kiabál, de tenő nem mer. Ő is úgy van, mint a pofonvágott kortes, ki így kiáltott fel: Fogjátok meg, mert agyon ütöm Kiss Pistát. Anglia is így kiabál: Fogjátok meg, mert Németországot megtámadom. Pedig, dehogy támadja meg, jobban fél ő a hatalmas Németországtól, mint az egér az oroszlántól.

Ha Isten velünk, ki ellenünk, mondja a magyar. Ha felvettük a harcot fél Európával le is számolunk velük. A magyar meg nem ijed meg a saját árnyékától, hogy ijedne meg a muszkatól és a franciától, meg a hideglelős angoltól. Győzni fogunk, mert azt úgy akarja a magyarok Istene.

Dósa Lukács.

Egy szerény, kedves lélek költözött el ismét az elők sorából. Dósa Lukács iparművész 1914. aug. 15-én elhunyt a szolnoki kórházban. Mélyen megrendített bennünket a halálhír, habár tudtuk, hogy veszte van ő örökre az életre, — mégis nem vártuk, hogy ilyen hamar bekövetkezik az. Egy tehetős munkást veszített el Dósában a társadalom, kinek talentumánál csak a szerénysége volt nagyobb. Dolgozott folyton és fiatalága dacára bámulatos dolgokat alkotott. Budapesten élt, a nagy világvárosban, ahol a szebbnél szebb művei kerültek kiállításra és pályadíjat pályadíj után nyert. Az ő sajátos, magyaros művészete,

melybe belevitte kun lelkének minden sajátosságát, tetszett is a közönségnek és Dósa kezdett felkapott művész lenni. Bejárta Németországot, megismerkedett a német iparművészettel és amikor hazajött külföldi utjáról, szülővárosa, Kunszentmárton megbízta a templom restaurálásával. Hogy mit és hogyan tett Dósa templomunkban, arról már sokat irtunk és az idegenek nem győzik dicsérni a kunszentmártoni templom szépségét és egyszerűen izléses díszítéseit. Büszke is volt mindig a kunszentmártoni templomra. Tehetsége, művészete az utóbbi években megerősödött, megizmosodott úgy, hogy alkotásai most már a legtökéletesebbek voltak. A folytonos munka azonban megörlötte az egészségét és a gyenge test összeroppant a terhes foglalkozás alatt. Betegen került haza a tavasszal. A család azt hitte, hogy a jó kun levegő majd csak helyrehozza megrendült egészségét. És mindez csak remény volt. A test után a lélek is összeroppant és a tehetséges művész elméje elborult. A nyár elején bevitték a szolnoki kórházba, ahol augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján, kilehelte nemes lelkét. A jók közül egy ismét ithagya a földet, aki pedig még élhetett volna, hiszen olyan fiatal volt. Halála mély és igaz részvétele keletett Kunszentmártonban. Temetése augusztus hó 17-én, délelőtt 9 órakor volt a közönség nagy részvétele mellett. Az olyan korán elhunyt művészt az alsó temetőbe helyezték örök nyugalomra.

Adakozás. Garay György kunszentmártoni kereskedő a háboruba elment katonák itthonmaradt családtagjai segélyezésére, üzlete forgalmának két százalékát felajánlotta. A szép adakozásért fogadja a nemes szívű kereskedő a jóléti bizottság köszönetét.

Szerencsétlenség. Egy kis fiu lett ismét a szülői gondatlanságnak az áldozata. Kurucz István földbérlo bevonult katonának és gyermekeit felesége gondozása alatt a Kiss István féle bérleten hagyta. Szt.-István napján Kurucz Istvánné bejött a városba szétneznit s megkérte szomszédasszonyát, hogy vigyázzon gyermekeire. A szomszéd asszonynak azonban kis csecsemője van, így nem lehet mindig együtt a Kurucz István gyermekeivel. A délutáni órákban a 2 éves Kurucz Mihály kiment a hintához játszani. Hogy, hogy nem, a kis fiu megboltlott és reáesett a kifeszített hinta kötelére. Azonnal megfulladt. A kir. ügyészség a gondatlan szülő ellen elrendelte a nyomozást és a kis fiut felboncoltatta. A boncolást Kauten Miklós kir. járásbíró vezetése mellett dr. Gulyás János és dr. Déri József orvosok végezték. A kis Kurucz Mihályt tegnap temették el nagy részvétellel.

Napfogyatkozás. Szép napfogyatkozást láttak a kunszentmártoniak pénteken délután. Teljes napfogyatkozás volt. A napfogyatkozás kezdődött pont 1 órakor és tartott 3 óra 6 percig. A fogyatkozás tetőpontját pont 2 órakor érte el, amikor valóságos esti szürkület borult Kunszentmártonra és a nappól mindössze csak annyit lehetett látni, mint drágaság idején egy kifli. A fogyatkozást kormozott üvegen nagyszerűen lehetett látni.

Zivatarok. Az elmúlt héten két alkalommal vonult végig Kunszentmárton felett hatalmas égiháború és zivatar. Nagyboldogasszony napján nagy égiháború volt és a villám több helyen leütött. Így a Papp András tanyáján, ahol Holló Márton 9 éves csordás gyereket ütött agyon. A Szontagh uradalomban egy kazalt gyújtott fel, a Baghy uradalomban pedig egy házba csapott le a villám, bojtárt és a számadó juhászt megsebesítette. Augusztus 17-én ismét hatalmas vihar dühöngött Kunszentmárton felett és a villám több helyen leütött.

Tűz. Hegedüs Jánosnak egyik bérlet tanyáján kigyuladt egy épület, mely teljesen leégett, a padlás tele volt búzával. A kár jelentékeny, mely biztosítás útján megtérül.

— **Vásár.** Az augusztus 16-iki országos vásárunk elég jól sikerült. Azt hittük, hogy a háboru miatt nem lesz semmi felhajtás. Azonban kellemesen csalódtunk, mert vásárunk, ha nem is a legjobb, de közepes jó vásár volt.

Felhajtatott szarvasmarha	1139 drb
ló	967 drb
juh	340 drb
sértés	846 drb
Eladatott szarvasmarha	441 drb
ló	125 drb
juh	75 drb
sértés	233 drb

Helypénzekből 765 kor. 48 fillér folyt be.

— **Kedvezményes boritaladó.** A szőlőtulajdonosok leendő bortermésüket a kedvezményes boritaladóra szeptember 1-től 15 napjáig jelenthetik be a fogyasztási irodába.

— **Hadi menetrend.** Augusztus 20-tól kezdve ismét a hadi menetrend lépett életbe. Vagyis naponként csak egy vonat érkezik ide és indul Kunszentmártonból. Szolnok felé reggel 6 óra 21 perckor, Szentes felé délután 3 óra 31 perckor indul a vonat. Kunszentmártonba tehát Budapestről délután 3 óra 31 perckor érkezik a posta.

— **Öngyilkosság.** Vecsery Imre 40 éves szentesi földbirtokos folyó hó 17-én, hétfőn éjjel a lakásán szíven lötte magát. A közismert földbirtokos pár percnyi vergődés után meghalt. A jómódu ember végzetes tettét valószínűleg pillanatnyi elmezavarásban követte el.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. augusztus 16-tól augusztus 23-ig születtek: Papp László, Papp József, Dávid István, Tomár István, Fazekas István. — *Házasságkötés nem volt.* — *Elhaltak:* F. Kovács Józsefné Szabó Ilona 59 éves, Holló József 10 éves, Bozsik Mária 4 hónapos, Balla Ferencz 2 hónapos, Kiss Lukács 53 éves, Szirom János 3 hónapos.

A közönség köréből.

Nyilatkozat.

A Kunszentmártoni Ujság folyó hó 33-ik számában «Egy olvasó» aláírásával egy cikk jelent meg ellentünk, melyben nemcsak meglettünk róva, de még hazafiatlansággal is vádol azért, mert az illető kovácsmester, akinél a gazdálkodó dolgoztatni szokott, mielőtt az ekevasakat megélesítette volna, azt mondotta a gazda cselédjének: ha kifizetik az 1913. december hó 8-tól 1914. augusztus 31-ig elkészített munkák árát, akkor hajlandó lesz a többi munkákat is végezni. Ezek igaz

dolgok, de viszont igaz az is, hogy az illető gazdálkodó községünk leggazdagabb özvegyasszonya, kihez — mielőtt még ezen sajnálatos eset megtörtént volna — a kovács néhányszor már személyesen járt lakásán és kérte, hogy ebben a szűk világban legyen szíves az évi kontóból legalább 40 koronát előlegül adni, hogy azon élelmiszert vásárolhasson. Az illető gazda uriaszony azzal utasította el a szegény mesterembert, hogy nem tud adni pénzt, mire a mester azt mondta: jó lesz buza is, mert nem is anynyira a pénzre volna szükség, mint inkább a kenyérre. De búzát sem kapott. A legutóbbi kérés alkalmával pedig egyszerűen azt a választ üzent cselédjétől a mesternek, hogy moratórium van, nem tartozik fizetni.

Ha ez így van, akkor nekünk, kovácsoknak mindig moratórium van, mert nálunk, Kunszentmártonban még most is divik az a rendszer, hogy csak újévkor tartják a kovácsmesterek fizetését esedékesnek. Ez a rendszer azonban csak a régi világban járta meg, mert akkor a gazdálkodó megkérdezte kovácsától: van-e szükség valamiből mester ur? Van-e kenyérnek valója? Hajdanában felérte ésszel a hazafias közönség, hogy a kovács erős munkával foglalkozik és hogy az sem él meg csupán a levegőből. Már pedig arról az illető gazdáról, aki velünk szemben így jár el, sajnos, ezt kell feltételeznünk.

Egyébként az ítéletet az olvasóközönségre bizzuk: az-e a hazafiatlan, aki a szegény mesterembernek a megdolgozott munkáért nem fizet meg, vagy a szegény mesterember, aki a magáét kéri?

Hazafias tisztelettel
a Kunszentmártoni Kovács-Szakcsoport.

Özv. Sári Pálné

alsó Körös-parton lévő SAROKHÁZA szent-Mihály naptól kezdve hasznóbérbe KIADÓ. Értekezhetni a tulajdonosnővel a lakásán.

Teljesen új

kölcsönzsákok

kaphatók HEGEDÜS LUKÁCS régi vásártéri üzletében.

ELADÓ,

esetleg hasznóbérbe kiadó a néhai dr. Jóna Gyula örökösei tulajdonát képező **LAKÓHÁZ**; ugyancsak a fenti tulajdonosok tulajdonát képező és a lakóház mellett fekvő **HÁZTELEK**. Értekezni lehet özv. dr. Jóna Gyuláné urasszonyánál a helyszínen.

Tiszta, szép

makulatura papir

csak métermázsra számra lapunk nyomdájában kapható.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhögés ellen szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló *hűlés* ellen.

6100 köszönős hálalevél orvosoktól s magánosoktól igazolja a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR

Tiszaföldváron Goldman Adolf

gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

Özvegy **SZEGEDY LÁSZLÓNÉNAK**
Kisasszonyhegyen levő

négy hold szőlője

a rajta levő 3 szoba, konyha s borházból álló lakóházzal, istálló, ol stb. melléképületekkel szabad kézből **jutányos** árért eladó, esetleg **hasznóbérbe** is kiadó. A szőlő bármikor megtekinthető. Bővebb felvilágosítást ad lapunk kiadóhivatala.

Cseuz Kálmán

kereskedő varjasi szőlőjében jókarban levő használt

boroshordók

100 literen felüli magasságúak, ugyszintén **taposó-** és **szedő-kád, csöbör** jutányos árak mellett kaphatók. Értekezhetni a tulajdonos helybeli lakásán.

MILKO
IGNÁCZ

TELEFON 206.

ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA SZOLNOK.

BAROSS- ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

TELEFON 206.

Kerékpárok

figyelmét felhívom,
hogy a világhírű

ALFA ÉS STYRIA

kerékpárok egyedárusítását Kunszentmárton területére képviselem, miért ezen gyártmányok

**kizárólag nálam
szerezhetőek be**

Tisztelettel

Dévai Jenő.